

Voorstel : Vaststellen begroting 2018

Vergadering Algemeen Bestuur
d.d.: 29 juni 2017

Agendapunt : 5.c

Vertrouwelijk : Nee

Aan het Algemeen Bestuur,

Inleiding

Algemeen

Aan de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost is op 27 februari de ontwerpbegroting voor 2018 toegezonden met het verzoek om eventuele zienswijzen voor 20 mei 2017 in te dienen. Dit om bespreking van de ingediende zienswijzen in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van de ODZOB op 8 juni 2017 en van het Algemeen Bestuur op 29 juni 2017 mogelijk te maken. In de tussenliggende periode zijn samen met de andere 3 regionale GR-en (VRZOB, GGD en MRE) op subregionaal niveau raadsinformatiebijeenkomsten georganiseerd om de raadsleden van de deelnemers optimaal te informeren over de inhoudelijke en technische aspecten van de begroting. Het Dagelijks Bestuur heeft met genoegen vernomen dat belangstelling voor, en de betrokkenheid bij deze bijeenkomsten groot en oprecht was. Verder heeft het bestuur met waardering kennis genomen van de ingebrachte (concept-) zienswijzen. Hoewel de zienswijzen niet geleid hebben tot aanpassingen in de begroting, zullen de opmerkingen waar mogelijk en waar van toepassing, ter harte genomen worden en opgepakt worden.

Ontvangen zienswijzen (concepten en definitieve)

Op initiatief van de gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten heeft overleg plaatsgevonden tussen de verbonden partijen MRE, VRZOB, GGD en ODZOB om onder andere de problematiek rond het tijdig halen van de termijnen voor zienswijzen aan te pakken. Naar aanleiding daarvan zijn afspraken gemaakt betreffende de gezamenlijk te hanteren uiterlijke aanlevertijdstippen voor de begrotingen en de (daarop in te dienen) zienswijzen. Hierdoor zijn de planningsprocessen eenduidiger geworden. Hoewel de deelnemers er nog niet allemaal in geslaagd

zijn om hun planningscyclus af te stemmen op de gemaakte afspraken is het de verwachting dat dit de komende jaren steeds meer het geval zal zijn.

M.b.t. begroting 2018 ODZOB zijn inmiddels 19 reacties ontvangen, waarvan 12 concept. Van de 19 reacties betreft het in 9 gevallen de melding dat (het voornemen bestaat dat) men geen zienswijzen indient (ter vergelijking: dat waren er 5 bij de ontwerpbegroting 2017).

Strikt formeel zijn het de raden en staten die zienswijzen op de begroting in kunnen dienen. Dat is nu niet altijd het geval: de concept-zienswijzen zijn immers college-standpunten. Desondanks hebben wij gemeend er goed aan te doen om ook de concept-zienswijzen in deze reactienota te verwerken.

Deze reactienota is gebaseerd op de nu (op 24 mei, 12.00 uur) beschikbare ontvangen reacties. Een overzicht treft u aan als bijlage.

Mochten in de komende dagen nog nieuwe zienswijzen of besluiten beschikbaar komen, dan zullen deze als aparte bijlage toegevoegd worden aan deze nota. Deze zullen echter niet meer in de reactienota verwerkt worden.

Zienswijzen met reactie

Om de leesbaarheid te vergroten zijn de ingebrachte zienswijzen en de reactie daarop zoveel mogelijk gerubriceerd naar de hoofdstukken of paragrafen van de begroting waar ze betrekking op hebben. Een aantal zienswijzen is algemener van aard, deze zijn in de eerste paragraaf opgenomen.

Opmerkingen en aanbevelingen van algemene aard

Enkele deelnemers hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om opmerkingen van algemenere aard te plaatsen of aanbevelingen te doen. Deze worden hier kort toegelicht.

Gemeente Waalre geeft aan de sobere en realistische wijze waarop de begroting is opgesteld op prijs te stellen. De gemeente **Son en Breugel** merkt op dat de ontwerpbegroting en meerjarenraming er in zijn algemeenheid degelijk uitziet en dat het bestuur van de ODZOB, kort samengevat, een stevig inhoudelijk en financieel fundament heeft gelegd voor de toekomst. De gemeente **Nuenen** wil de ODZOB een soortgelijk compliment maken. De begroting en meerjarenraming ziet er volgens de gemeente solide uit en geeft een goed fundament voor de toekomst. De gemeente **Helmond** geeft aan dat er in de begroting een aantal risico's zit waarop sturing nodig is om deze te beperken. Verder spreekt de gemeente haar vertrouwen uit in gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant en in de wijze waarop de financiële effecten in de begroting zijn weergegeven. Tenslotte vraagt de gemeente **Helmond** het bestuur van de ODZOB om continue aandacht voor goed bestuur.

De **Provincie** merkt op dat de provinciale middelen voor het uitvoeringsprogramma VTH in 2018 bestemd zijn voor opdrachtverlening aan 3 omgevingsdiensten. Aangezien nog niet duidelijk is welke bijdragen de andere twee omgevingsdiensten verwachten, kan nog niet worden bepaald of de begroting van de ODZOB binnen de financiële kaders van de Provincie past. Er zijn echter volgens de Provincie geen redenen om aan te nemen dat de provincie niet kan voldoen aan de verwachte bijdrage van de ODZOB.

De gemeente **Eindhoven** geeft in zijn Zienswijzen een aantal aandachtspunten mee voor het nieuw op te stellen concernplan. Het betreft aandachtspunten m.b.t. het niet langer gehouden willen zijn aan automatisch voortzetten van verzoektaken, de gewenste richting voor de aanwending van het

intensiveringsbudget en de procedure die gevolgd dient te worden bij het oppakken van een nieuw aandachtveld door de ODZOB.

Reactie

De door gemeente Eindhoven meegegeven aandachtspunten hebben geen betrekking op de nu voorliggende begroting en zijn daarom op dit moment geen aanleiding voor een reactie door het Dagelijks Bestuur. T.z.t zal bij de opstelling van het concernplan aandacht geschonken worden aan deze aandachtspunten.

Bovenstaande algemene opmerkingen hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting.

Zienswijzen betreffende hoofdstuk 1.2 Landelijke, provinciale en gemeentelijke ontwikkelingen

De gemeente **Son en Breugel** signaleert dat de ODZOB in het kader van de ontwikkelingen op het gebied van Klimaat en energie de vraag van de deelnemers verwacht hoe de ODZOB-organisatie en haar dienstverlening energieneutraal kunnen worden en dat de ODZOB daarvoor de mogelijkheden in beeld zal brengen. De gemeente Son en Breugel verzoekt om een meer concrete invulling van deze ambitie in de eerstvolgende kadernota op te nemen.

Reactie:

De ODZOB heeft in de begroting aangegeven deze vraag te verwachten en daarvoor de mogelijkheden in beeld te brengen. Indien de vraag gedurende het begrotingsjaar actueel wordt zal, afhankelijk van de prioriteit die de deelnemers hier aan willen geven dit opgepakt worden. Mocht dit leiden tot activiteiten in 2019 dan is het opnemen van deze ambitie in kadernota 2019 een logisch gevolg zijn.

De gemeente **Eindhoven** signaleert dat de ODZOB van deelnemers vraagstelling verwacht op het gebied van klimaat en energie. Naar de mening van de gemeente zijn dit belangrijke onderwerpen die zeker niet ophouden bij de gemeentegrenzen. Stedelijke omgeving en platteland hebben elkaar nodig om aan klimaatdoelstellingen te voldoen. De gemeente Eindhoven stelt in dit kader een klimaatplan en -begroting, aanpak voor slim verduurzamen woningen en bedrijfspanden te hebben en plannen voor het klimaatbestendig ontwikkelen van nieuwe gebieden te hebben. In het kader van "Samen meer waarde" wil de gemeente deze ervaringen, tegen reguliere tarieven, beschikbaar stellen aan collega gemeenten in de regio, om zo een consistente ontwikkeling op gebied van klimaat en energie vorm te geven op weg naar een gezonde stad. De gemeente ziet de ODZOB in deze graag als "facilitator" voor deze ontwikkelingen.

Reactie:

De ODZOB is overtuigd van de kracht van samenwerking in de regio en ziet grote meerwaarde in het delen van kennis met en tussen de deelnemers op het gebied de veilige en gezonde leefomgeving. De ODZOB ziet dan ook toegevoegde waarde in het optreden als facilitator om de samenwerking te stimuleren. Evenals voor de gemeente Eindhoven geldt voor de ODZOB dat werkzaamheden tegen reguliere tarieven verricht worden.

De **Provincie** meldt in haar zienswijzen dat nog niet concreet in beeld gebracht wordt hoe een verbinding gelegd wordt tussen de bestuurlijke prioriteiten en doelstellingen in het VTH-domein en de daarvoor benodigde inzet van personeel en middelen. Daarnaast meldt de Provincie dat de opmerkingen in de begroting betreffende de, naar aanleiding van de (toen nog verwachte) wijziging van het Besluit Omgevingsrecht (BOR), te maken impactanalyse ten aanzien van de overdracht van (gemeentelijke) basistaken een globaal karakter kennen. Dit geldt naar de mening van de Provincie ook voor de wijze waarop de ODZOB één regionaal strategisch en operationeel uitvoeringsniveau van de VTH-taken tot stand wil brengen. Daarmee sluit de ontwerpbegroting niet aan bij het provinciale kader over kwaliteitsborging.

Reactie:

M.b.t. de opmerking van de Provincie betreffende de verbinding tussen de bestuurlijke prioriteiten en doelstellingen en de daarvoor benodigde inzet van personeel en middelen kan gesteld worden dat de ODZOB de personele bezetting qua omvang en samenstelling nauwkeurig baseert op de in de begroting opgenomen uit te voeren taken. Daarnaast is voorzien dat de ODZOB vanaf 2018 voldoet aan de landelijke kwaliteitscriteria. Eén van de aspecten daarvan is dat de medewerkers voldoende opgeleid zijn. Hiervoor is in de begroting een opleidingsbudget van circa 2% van de loonsom voorzien. M.b.t. de opmerking van de Provincie over het globale karakter van de passage over de impactanalyse t.a.v. overdracht van basistaken kan het volgende gesteld worden: Ten tijde van het opstellen van de begroting was het wijzigingsbesluit BOR nog niet genomen. In overleg met de deelnemers is in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 5 oktober 2016 besloten dat de inventarisatie in onderlinge afstemming als maatwerk gerealiseerd dient te worden. Er is dus bestuurlijk niet gekozen voor één algemeen geldende concrete aanpak.

M.b.t. het tot stand brengen van één regionaal strategisch en operationeel uitvoeringsniveau wijst het bestuur er op dat de ODZOB gekozen heeft voor een éénduidige werkwijze namelijk door dit uitvoeringsbeleid te laten uitwerken in werkgroepen waarin deelnemers en medewerkers van de ODZOB participeren en waarbij in afstemming met het opdrachtgeverplatform (OGP) gewerkt wordt. De 4 terreinen waarvoor als eerste regionaal uitvoeringsbeleid zal worden ontwikkeld zijn in de begroting genoemd en betreffen toezicht & handhaving Wabo grijs, vergunningen, asbest, en bodemtoezicht.

Bovenstaande zienswijzen m.b.t. hoofdstuk 1.2 Landelijke, provinciale en gemeentelijke ontwikkelingen hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting.

Zienswijzen betreffende hoofdstuk 2.1 Beleidsbegroting, inleiding

Door de **Provincie** wordt opgemerkt dat uit de begroting blijkt dat de ODZOB om de onderlinge samenwerking te verbeteren inzet op een deelnemerstevredenheidsonderzoek. De Provincie concludeert dat nog niet blijkt dat periodiek klanttevredenheid gemeten wordt en hoe hier op gestuurd wordt.

Reactie:

Het Bestuur vindt het in het kader van de verbetering van de samenwerking belangrijk dat er een duidelijk beeld beschikbaar is over de deelnemerstevredenheid en klanttevredenheid. Daarom is in 2016 reeds een eerste deelnemersonderzoek uitgevoerd en heeft het Dagelijks Bestuur het voornemen uitgesproken dit periodiek te willen herhalen. In 2017 heeft een verdiepend onderzoek

plaatsgevonden naar specifieke producten. Aan de hand van de uitkomsten zal besloten worden op welke termijn een volgend onderzoek gehouden dient te worden.

Bovenstaande zienswijzen m.b.t. hoofdstuk 2.1 Beleidsbegroting, inleiding hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting

Zienswijzen betreffende hoofdstuk 2.2.1. Programma Dienstverlening

De gemeenten **Bergeijk, Bladel, Eersel, Reusel-de Mierden en Oirschot** wijzen erop dat momenteel onderzocht wordt of afdeling VTH de Kempen van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK) een aantal verzoektaken uit kan gaan voeren, waardoor het kan zijn dat er minder verzoektaken door de ODZOB uitgevoerd zullen gaan worden. De gemeenten verwachten dat de door de ODZOB begrote bedragen voor verzoektaken voor deze gemeenten wel gehaald worden, maar dat de overschrijdingen op de werkprogramma's (toevoeging ODZOB: de extra werkzaamheden buiten de werkprogramma's) wel minder zullen worden. De gemeenten geven aan dat, hoewel de effecten van het onderzoek nog niet bekend zijn, men een voorbehoud wil maken op de door de ODZOB begrote bedragen voor verzoektaken en vragen de ODZOB om dit in de risicoparagraaf van de ontwerpbegroting op te nemen. De gemeente Bergeijk plaatst bij bovenstaande een nuance. De gemeente volgt bovengenoemde ontwikkeling nauwlettend en vraagt, nu onderzocht wordt of de Kempengemeenten bepaalde verzoektaken bij andere partners (VTH samenwerking) onder kunnen brengen, aandacht voor een markconforme prijsstelling door de ODZOB. De ODZOB word door de gemeente Bergeijk verzocht scherp aan de wind te (blijven) zeilen.

Reactie:

Door de Kempengemeenten is aangegeven dat men overweegt om verzoektaken ter waarde van een bedrag van circa € 220.000,- niet meer bij de ODZOB in opdracht te geven maar bij GRSK. Op basis daarvan verzoeken de gemeenten Bladel en Oirschot om dit als risico in de ontwerpbegroting op te nemen. In paragraaf 2.3.2.3 Risicomanagement is een tabel opgenomen met de door ODZOB geïnventariseerde risico's. In deze tabel is met dit risico reeds rekening gehouden als onderdeel van risico 1.6: "Verlies takenpakket aan kleine samenwerkingsverbanden en andere concurrenten".

De gemeente **Geldrop-Mierlo** geeft aan dat uit de beleidsbegroting naar haar mening blijkt dat de ODZOB steeds meer een positie wil innemen op een veelheid van taken die niet tot de basistaakuitvoering behoren en dat de ODZOB op die taakgebieden een adviserende en uitvoerende rol wil vervullen. De gemeente Geldrop-Mierlo geeft aan dat een aantal deelnemers daar ook om vraagt, maar dat anderen juist van mening zijn dat die rol nadrukkelijk niet is weggelegd voor de ODZOB omdat die zich in hoofdzaak moet richten op het basispakket dat wettelijk aan de omgevingsdiensten is toebedeeld. Naar de mening van Geldrop-Mierlo kan dit tot problemen leiden omdat de organisatie bijna vanzelfsprekend is/wordt afgestemd op dit uitgebreide takenpakket, terwijl verzoektaken jaarlijks naar vrijheid wel of niet kunnen worden afgeroepen. De gemeente verzoekt dit dilemma nadrukkelijk te betrekken in het nieuwe concernplan dat voor 2017 gepland staat, zodat partijen een duidelijke positie in kunnen nemen en makkelijker de juiste koers kunnen kiezen.

De gemeente **Eindhoven** geeft aan te verwachten dat de ODZOB zich vanuit het perspectief waarbij samenwerking met andere regio breed werkende partners als MRE, Veiligheidsregio, GGD en

gemeenten centraal staat onder het motto "Samen meer waarde" zich blijft richten op haar basistaken.

Reactie:

Het DB wil graag benadrukken dat de ODZOB geenszins van plan is, of de wens heeft om, een koers te varen of een positie in wil nemen die niet overeenkomstig de wens van de deelnemers is. Het bestuur geeft invulling aan de taken die haar bij de oprichting zijn opgedragen en die als zodanig ook in de Gemeenschappelijke Regeling die door de Colleges van de deelnemers is vastgesteld. In de GR is bij de oprichting het volgende artikel opgenomen:

Artikel 5 Verzoektaken

1. In aanvulling op de taken uit het Landelijk Basistakenpakket kan de Omgevingsdienst op verzoek van een of meer deelnemers ook andere adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden inzake de vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) op het gebied van de fysieke leefomgeving verrichten.
2. Op verzoek van een of meer deelnemers kan de Omgevingsdienst naast de in lid 1 van dit artikel vermelde taken, ook andere adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van de fysieke leefomgeving voor hen verrichten.

Reeds vanaf de oprichting vormen de verzoektaken een zeer belangrijk onderdeel (60 a 70%) van het totale takenpakket van de ODZOB en zijn deze in omvang aanzienlijk groter dan het pakket aan basistaken. Hierop is de inbreng van personeel, zowel door deelnemers als door SRE Milieudienst, destijds ook afgestemd.

De ODZOB zal zich gegeven deze opdracht zowel dienen te richten op basis- als op verzoektaken. Dat het uitvoeren van verzoektaken zoals de gemeente Geldrop-Mierlo aangeeft risico's met zich brengt aangezien deelnemers jaarlijks redelijk vrij zijn om deze taken wel of niet af te nemen wordt door het bestuur onderkend. Daarom heeft de ODZOB in het concernplan 2014-2018 de opdracht meegekregen om te streven naar een flexibele schil in de bezetting van 20%. Daarnaast wordt overwogen om bij de binnenkort opnieuw op te stellen dienstverleningsovereenkomst (DVO) te onderzoeken of en in hoeverre het zinvol en mogelijk is om in dat kader risico's te beperken door het inbouwen van een zekere mate van afnamegaranties.

Ten slotte hecht het bestuur eraan om te benadrukken dat de ODZOB zich steeds ontwikkelt in nauwe afstemming met de deelnemers. Onder andere door het houden van werkconferenties en het opstellen van concernplannen wordt de te volgen koers steeds met de deelnemers afgestemd. Het DB onderschrijft daarbij het belang van een gemotiveerde en gedragen keuze en steunt uw voorstel om in het nieuwe concernplan dit dilemma nadrukkelijk te benoemen.

De gemeente **Reusel-De Mierden** geeft aan dat de omvang van de begrote basistaken voor werkprogramma 2017 (dat als basis dient voor de berekening van de basistaken in begroting 2018) overeenkomt met de werkprogramma's van de afgelopen jaren. Nu gebleken is dat er in 2016 minder werkzaamheden werden uitgevoerd dan het in het werkprogramma opgenomen bedrag, en naar de mening van gemeente Reusel-De Mierden er voor 2018 geen afnameverplichting meer is, is de gemeente van mening dat het voor 2018 begrote bedrag voor verplichte basistaken voor Reusel-De Mierden naar beneden dient te worden bijgesteld van € 100.618,- naar € 80.000,-.

Reactie:

De raming van de baten uit werkprogramma's (voor basis- en verzoektaken) is voor begroting 2018 zoals te doen gebruikelijk gebaseerd op de werkomvang zoals die is opgenomen in de meest

recente werkprogramma's. Dit is immers het meest recente gegeven ten tijde van samenstelling van de begroting. De omvang van de daadwerkelijke werkzaamheden kan in de praktijk afwijken, zowel naar boven als naar beneden, zoals ook gebleken is uit de realisatie over 2016. Ook voor 2018 gaat de omvang van de basistaken nog gepaard met de nodige onzekerheden. Zo zal de invoering van een regionaal uitvoeringsbeleid toezicht en handhaving ongetwijfeld invloed hebben op de omvang van de basistaken. Daarnaast worden op dit moment de consequenties van de BOR op de omvang van de basistaken geïnventariseerd. Concluderend is het DB van mening dat er op dit moment meerder factoren zijn die de omvang van de basistaken nog kunnen en zullen beïnvloeden en dat het daarom op dit moment nog te voorbarig is om voor één deelnemer af te wijken van de gebruikte en gebruikelijke begrotingsmethodiek.

De gemeente **Helmond** geeft aan dat in de ontwerpbegroting geen aparte posten meer opgenomen zijn voor de verzoektaken van overige opdrachtgevers en voor de verzoektaken die de deelnemers buiten de werkprogramma's bij de ODZOB in opdracht geven. Omdat de post verzoektaken een ander risicoprofiel kent dan de post basistaken is het volgens de gemeente gewenst om dit inzichtelijk te maken. Ook de gemeente **Eindhoven** is van mening dat de basistaken een ander risicoprofiel kennen dan de verzoektaken en stelt daarom voor dat de verzoektaken in de begroting los van de verplichte basistaken worden opgenomen, zodat zichtbaar is waar deelnemers voor verantwoordelijk zijn.

Reactie:

In de tabel van paragraaf 2.2.1.1 Programmadeel opdrachten is de verbijzondering naar basistaken en verzoektaken opgenomen. Zoals aangegeven in deze paragraaf is een verdere specificatie (naar werkprogramma's en losse opdrachten, maar ook naar de verschillende deelnemers en niet-deelnemers) opgenomen in Bijlage I van de begroting. In deze bijlage is ook de raming voor verzoektaken van deelnemers buiten de werkprogramma's opgenomen.

De **Provincie** geeft aan dat niet concreet in beeld wordt gebracht hoe een verbinding gelegd wordt tussen de bestuurlijke prioriteiten en doelstellingen in het VTH-domein en de daarvoor benodigde inzet van personeel en middelen.

Reactie:

Voor wat betreft de werkprogramma's waarin ook de werkzaamheden van het VTH-domein per deelnemer beschreven worden is de begroting op dit moment slechts een raming van de benodigde middelen op basis van het meest recente werkprogramma, t.w. werkprogramma 2017. Het werkprogramma voor 2018 wordt in nauwe samenwerking met de Provincie opgesteld. In dat proces wordt de verbinding gelegd tussen de bestuurlijke prioriteiten van de Provincie en de daarvoor benodigde middelen in het werkprogramma.

Bovenstaande zienswijzen m.b.t. hoofdstuk 2.2.1. Programma Dienstverlening hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting.

Zienswijzen betreffende hoofdstuk 2.2.1.2 Programmadeel Collectieve Taken

De **Provincie Noord-Brabant** wijst erop dat volgens de provinciale kaders aan middelen die in de begroting voor collectieve taken zijn opgenomen een door het Algemeen Bestuur vastgesteld plan

en financieringsmethodiek ten grondslag ligt. Dat is naar de mening van de Provincie nu niet het geval aangezien het huidige plan en de bijbehorende financieringsmethodiek een looptijd heeft tot 2018. Daarmee voldoet de begroting op dit aspect niet geheel aan de provinciale kaders.

Reactie:

De ODZOB is, zoals in de begroting is opgemerkt, voornemens om eind 2017 een nieuw (meerjarig) programma voor 2018 en latere jaren aan het Algemeen Bestuur ter goedkeuring voor te leggen

Bovenstaande zienswijzen m.b.t. hoofdstuk 2.2.1.2 Programmadeel Collectieve Taken hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting.

Zienswijzen betreffende hoofdstuk 2.2.1.3 Programmadeel Intensiveringsprogramma

De gemeente **Geldrop-Mierlo** onderschrijft hetgeen de ODZOB in de begroting stelt m.b.t. de verdeelsleutel voor het Programmadeel Intensiveringsbudget en dat deze geen recht doet aan het daarvoor uit te voeren takenpakket. De ODZOB heeft in zijn begroting aangegeven dat het de bedoeling is om deze verdeelsleutel te herijken en met een voorstel tot herziening te komen en de uitkomsten mee te nemen in de kadernota voor begroting 2019. De gemeente Geldrop-Mierlo geeft aan niet in te zien waarom dit niet meteen kan worden opgestart en geeft mee zorgvuldig en taakgericht te werk te gaan en geen budgetgericht programma op te stellen. Daarnaast dient naar de mening van de gemeente Geldrop-Mierlo te blijken dat de jaarlijkse inzet van gelden voor innovatieve doeleinden een kostenbesparing tot gevolg moet hebben, en dat dit tot heden nog niet het geval is geweest.

Reactie

Het Dagelijks Bestuur is verheugd te constateren dat de noodzaak tot herziening van de verdeelsleutel door de gemeente Geldrop-Mierlo onderschreven wordt. Tevens deelt het DB de mening van de gemeente Geldrop-Mierlo dat het van belang is snel op te starten en zorgvuldig te werk te gaan. Inmiddels zijn de voorbereidende werkzaamheden om tot een nieuwe sleutel te komen dan ook opgestart. De planning is dat de nieuwe verdeelsleutel in het najaar 2017 aan het AB kan worden voorgelegd; echter, dat is niet meer op tijd voor de deelnemers om te kunnen verwerken in hun eigen begroting 2018. Om die reden wordt voorzien dat de verdeelsleutel pas in de begroting 2019 van de ODZOB en de deelnemers kan worden verwerkt.

Het DB deelt de mening dat er taakgericht gewerkt dient te worden en er geen budgetgericht programma opgesteld dient te worden. De opmerking ten slotte dat de gelden voor innovatieve doeleinden een kostenbesparing tot gevolg moeten hebben en dat dit tot nog toe niet gebleken is, vraagt naar de mening van het bestuur om nuancering. Het intensiveringsprogramma is niet bedoeld als kostenbesparingsprogramma. Zoals in de begroting is aangegeven worden de middelen gebruikt om te investeren in de ontwikkeling en innovatiekracht van de dienst en om daarmee de gewenste kwaliteit te kunnen leveren met betrekking tot de werkzaamheden die de ODZOB voor deelnemers uitvoert. Het Dagelijks Bestuur is er overigens wel van overtuigd dat de ODZOB hierdoor de aan haar opgedragen taken op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze kan uitvoeren.

De gemeente **Helmond** geeft aan dat het intensiveringsprogramma met bijbehorend budget van circa € 300.000,- vervalft na 2017. De gemeente onderschrijft het belang van een ontwikkel- dan wel

innovatie-budget voor de ODZOB, echter acht het toekennen van middelen zonder dat duidelijk is wat er mee wordt bereikt niet wenselijk. Verder verwijst de gemeente naar de opmerking in de begroting dat het intensiveringsprogramma een plek krijgt in de ambtelijk/bestuurlijke werkconferentie van oktober 2017 en geeft vooruitlopend op deze werkconferentie mee om hier ook de eventuele extra inzet op ICT en kwaliteit hierbij te betrekken die op pagina 16 van de begroting aan bod komen. Verder vraagt de gemeente Helmond om, wanneer de middelen die benodigd zijn voor de realisatie op het gebied van kwaliteit en ICT niet gerealiseerd kunnen worden binnen de begroting 2017 en 2018 deze ambities deel uit te laten maken van het intensiveringsprogramma.

Reactie

Het Dagelijks Bestuur van de ODZOB deelt de mening dat het niet wenselijk is dat middelen toegekend worden zonder dat duidelijk is wat er mee wordt bereikt. Daarom is in paragraaf 2.2.1.3 Programmadeel Intensiveringsprogramma globaal aangegeven wat we (meerjarig) willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. Om twee redenen is voor deze methode gekozen: Vanwege het feit dat de begroting van de ODZOB in een erg vroeg stadium opgesteld dient te worden (eind 2016 tot januari 2017) is het niet mogelijk om in de begroting reeds een gedetailleerd projectplan aan te leveren. Daarnaast is er niet voor gekozen om pas nadat een gedetailleerd programma is opgesteld door middel van een begrotingswijziging middelen aan te vragen omdat een dergelijke begrotingswijziging voor de deelnemers zou betekenen dat zij tussentijds extra budget moeten vragen aan hun raden en staten. Vandaar dat nu voor de praktische oplossing is gekozen om een raming voor de middelen op te nemen en een globalere onderbouwing van wat we willen bereiken en wat we ervoor gaan doen, en deze in een later stadium meer gedetailleerd in een werkconferentie aan de deelnemers voor te leggen. Deze aanpak is door het Algemeen Bestuur vastgesteld bij de Kadernota 2018.

Bovenstaande zienswijzen m.b.t. hoofdstuk 2.2.1.3 Programmadeel
Intensiveringsprogramma hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting.

Zienswijzen betreffende paragraaf 2.3.2.2. weerstandsvermogen

De gemeente **Helmond** geeft aan kennis te hebben genomen van de risico's en dat die hoger gekwalificeerd worden dan de per 1 januari 2018 verwachte hoogte van de algemene reserves. Daarom verzoekt de gemeente de risico's te monitoren en periodiek onder de aandacht te brengen van het algemeen bestuur.

Reactie:

De gemeente Helmond stelt terecht dat de risico's hoger zijn dan de verwachte hoogte van de algemene reserve per 1 januari 2018. Echter hierbij hoort volgens het DB een kanttekening. De verwachtingswaarde van de geïntariseerde risico's bedraagt € 1,927 mln. Echter het grootste risico uit deze inventarisatie (€ 0,665 mln.) betreft het risico dat bezuinigingen bij deelnemers leiden tot verlaging van de omzet. Aangezien dit een risico is dat meer binnen de invloedssfeer van de deelnemers dan van de ODZOB ligt, is in een eerder stadium door het Algemeen Bestuur besloten om dit risico ook daar te beleggen en buiten beschouwing te laten voor de vaststelling van de na te streven weerstandscapaciteit. Dit doet naar de mening van het Dagelijks Bestuur echter niets af aan het belang van het monitoren van de risico's. Het Dagelijks Bestuur is daarom voornemens om in

lijn daarmee de eventuele belangrijke wijzigingen t.o.v. de voorziene risico's periodiek (bij de tussentijdse Beraps) onder de aandacht van het Algemeen Bestuur te brengen.

Bovenstaande zienswijzen m.b.t. paragraaf 2.3.2.2. weerstandsvermogen hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting.

Zienswijzen betreffende hoofdstuk 3 Financiële begroting, onderdeel tarieven

De gemeente **Geldrop-Mierlo** stelt dat op basis van de beleidsnotitie kaders P&C documenten voor 2018 een loonindex is afgesproken voor collectieve taken van 1,4% maar dat in begroting 2018 bij het uurtarief voor basis- en verzoektaken een hogere opslag (4,7%) voor loonkostenstijging wordt gebruikt. De gemeente Geldrop Mierlo vraagt zich af hoe deze percentages zoveel kunnen verschillen en wat dan nog de zin is van gezamenlijke afspraken over een loonkostenindex.

Reactie

In de beleidsnotitie kaders P&C-documenten is overeengekomen dat aan de batenzijde van de begrotingen van de 4 GR-en voor wat betreft de collectieve budgetten dezelfde uitgangspunten gehanteerd zullen worden t.a.v. de indexeringsmethode van de beschikbare budgetten. Doel van deze gezamenlijke afspraken is dat er voor die budgetten dan zinvol over de inhoud gesproken kan worden en niet steeds de indexeringsmethode ter discussie staat.

Voor de overige posten aan de batenkant geldt dat deze zo organisatie-specifiek zijn dat het niet mogelijk is om één en dezelfde methode toe te passen. Daar hebben gezamenlijke afspraken over een toe te passen loonkostenindex geen zin en zijn deze afspraken dan ook niet gemaakt.

De vraag hoe het mogelijk is dat deze percentages zoveel kunnen verschillen kan als volgt toegelicht worden. De door de MEV gepresenteerde index heeft betrekking op 2017 en geeft een verwacht stijgingspercentage 2017 ten opzichte van 2016. Het in begroting 2018 getoonde stijgingspercentage geeft het procentuele verschil van de verwachte loonkosten in 2018 t.o.v. de loonkosten zoals die opgenomen werden in begroting 2017. Dit betekent dat afwijkende realisatie over 2016 alsook bijgestelde verwachting voor 2017 in dit percentage tot uitdrukking komen. De percentages zijn daarmee per definitie niet aan elkaar gelijk.

De **gemeente Eindhoven** geeft aan dat ze in haar zienswijzen bij begroting 2017 heeft aangegeven dat het aantal productieve uren naar haar mening met 1340 te laag is en heeft toen voorgesteld om voor 2017 het aantal productieve uren conform de norm van de gemeente Eindhoven te verhogen naar 1354 en de norm over de rest van de begrotingsperiode te verhogen naar 1370. De ODZOB heeft toen in de reactienota geantwoord dat norm van 1340 uur van de ODZOB uitsluitend betrekking heeft op de declarabele uren, waardoor deze norm niet te vergelijken is met de door gemeente Eindhoven gehanteerde norm. Daarnaast heeft de ODZOB destijds gemeld dat er een benchmark opgestart wordt door Omgevingsdienst.nl welke inzicht zal geven in de productiviteit van de diverse OD's. De gemeente Eindhoven stelt in de zienswijzen bij begroting 2018 dat men geen terugkoppeling heeft ontvangen over de benchmark en dat er daarom vanuit gaat dat de ODZOB in de komende 3 jaar (2018 t/m 2020) in gelijke stappen de norm verhoogt naar 1370 uur, en de gevolgen daarvan verrekend in de in rekening te brengen tarieven.

Reactie:

Het Dagelijks Bestuur wil evenals in de reactienota op begroting 2017 nogmaals benadrukken dat de norm van 1340 uur het aantal declarabele uren betreft. Dit zijn de uren die de ODZOB hanteert bij de facturatie van de verrichte werkzaamheden en die de opdrachtgevers ook accepteren. Daarbij wil het DB opmerken dat de medewerkers van de ODZOB daarnaast ook nog andere activiteiten verrichten die in de benadering van de gemeente Eindhoven wel “productief” maar niet declarabel zijn. Dit betekent dat direct productieve medewerkers van de ODZOB naast de uren die zij besteden aan declarabele activiteiten en naast de uren die besteed worden aan o.a. intern overleg, opleidingen, functionerings- en beoordelingsgesprekken ook uren besteden aan interne projecten die o.a. bijdragen aan de kwaliteitsverbetering en verdere professionalisering van de organisatie. Wanneer deze laatste uren ook in beschouwing genomen worden, voldoet de ODZOB zeker aan de door Eindhoven gestelde norm. De benchmark van Omgevingsdienst.nl heeft weliswaar geen uitsluitel gegeven over het gemiddelde aantal productieve uren per medewerker van de omgevingsdiensten, maar heeft wél laten zien dat de gemiddelde kosten per productieve fte voor de ODZOB exact op het landelijke gemiddelde van alle omgevingsdiensten ligt.

Bovenstaande zienswijzen m.b.t. hoofdstuk 3 Financiële begroting, onderdeel tarieven, hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting

Zienswijzen bij Bijlage I, Specifieke bijdrage per opdrachtgever

De gemeente **Eindhoven** stelt dat de bijdrage van de gemeente Eindhoven met 2,8% stijgt (van € 1.460.305 naar €1.501.492,-) en dat de stijging daarmee ook dit jaar weer ruim boven de begroting van de gemeente Eindhoven uitgaat. De gemeente stelt geen stijging hoger dan 1,5% van het 2017 uurtarief minus de € 1,- “opslag weerstandsvermogen”, te accepteren, hetgeen resulteert in een maximum uurtarief van € 91,67. De gemeente verwacht vanuit de ODZOB een alternatief voorstel voor het uitvoeren van taken met name door efficiency verbeteringen. Daarnaast geeft de gemeente aan dat men vorig jaar in de zienswijzen gevraagd heeft welke strategische keuzes het bestuur ging maken om een toekomstbestendige organisatie te worden waarin andere oplossingen dan tariefstijgingen mogelijk zijn om tegenvallers op te vangen. De gemeente geeft aan tot op heden geen voorstellen gezien te hebben en constateert dat het tarief ook dit jaar fors verhoogd wordt zonder zichtbare oplossingsrichting om binnen bestaande budgetten te blijven. De gemeente verwacht vóór het boekjaar 2018 voorstel om binnen de kaders te blijven.

Reactie:

Het Dagelijks Bestuur werkt er samen met management en medewerkers van de ODZOB hard aan om de ODZOB zo kostenefficiënt en zo effectief mogelijk te laten opereren. Belangrijk daarbij is dat de bedrijfsvoering van de ODZOB zo lean en mean mogelijk ingericht is. Daarnaast heeft het bestuur invulling gegeven aan de opgedragen besparingstargets van 3% per jaar t/m 2017 (in totaal 9%). Opgemerkt dient te worden dat het bestuur te maken heeft met een aantal randvoorwaarden zoals o.a. de CAO, SKB e.d. Het bestuur is er in geslaagd om de tariefstijging sinds de opstart van de ODZOB te beperken tot gemiddeld 1,5% gedurende 5 jaar (van € 86,30 in 2013 naar € 93,50 in 2018, beiden exclusief opslag t.b.v. opbouw algemene reserve). Ook de groei van de in de begrotingen opgenomen bijdragen voor de deelnemers is voor de diverse deelnemers in de afgelopen jaren beperkt gebleven. De door de gemeente Eindhoven getoonde vergelijking geeft een enigszins vertekend beeld aangezien deze qua inhoud niet geheel te vergelijken zijn. Wanneer

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

gekeken wordt naar de ontwikkeling van de werkprogramma's (waar een DVO voor afgesproken is) is voor de gemeente deze post gestegen van € 1.343.982,- in 2014 naar € 1.385.454,- in 2018 Dit betekent een gemiddelde stijging over deze jaren van ¼ % per jaar. De huidige begroting is sober. De mogelijkheden om het uurtarief te verlagen zonder de bedrijfsvoering in gevaar te brengen zijn dan ook zeer beperkt gezien de aard van de kostenstructuur.

Ten aanzien van de constatering van de gemeente dat men tot op heden geen strategische keuzes gezien heeft van het bestuur hoe een toekomstbestendige organisatie te worden waarin andere oplossingen dan tariefstijgingen nodig zijn om tegenvallers op te vangen wil het bestuur in de eerste plaats het beeld corrigeren als zouden er tegenvallers zijn geweest die opgevangen moesten worden met tariefstijgingen: vanaf de start van de ODZOB heeft de dienst elk jaar afgesloten met een positief resultaat, heeft de dienst zonder extra bijdragen geheel op eigen kracht de algemene reserve op het gewenste niveau gebracht, en heeft de dienst over het boekjaar 2016 zelfs ruim € 54.000,- kunnen terugbetalen aan de gemeente Eindhoven. De ODZOB is de toekomstbestendige organisatie, zoals de gemeente Eindhoven die wenst. Als het gaat om benoemen van de strategie waar Eindhoven om vraagt verwijzen we naar paragraaf 3.7 van het concernplan waarin wordt vermeld dat de ODZOB efficiënter kan en wil werken als gewerkt kan worden met een voor de regio gelijkkluidend mandaat, één regionaal uitvoeringsbeleid en gestandaardiseerde processen en systemen.

Bovenstaande zienswijzen m.b.t. Bijlage I, Specifieke bijdrage per opdrachtgever, hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting.

Wij stellen u voor

Om met inachtneming van de door de deelnemers ingediende zienswijzen en de naar aanleiding daarvan door het DB opgestelde reactienota de begroting 2018 en meerjarenraming 2019-2021 vast te stellen.

Eindhoven, 8 juni 2017

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Bijlage(n):

- Conceptbegroting 2018 ODZOB
- Ontvangen reacties deelnemers (datum/concept/definitief)
- Overzicht stand van zaken reacties deelnemers

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant
d.d. 8 juni 2017;

BESLUIT

Om, met inachtneming van de door de deelnemers ingediende zienswijzen en de naar aanleiding daarvan door het DB opgestelde reactienota, de begroting 2018 en meerjarenraming 2019-2021 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant 29 juni 2017,

W.J.F. van der Rijt-van der Kruis
Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris